Oaspeții străini la Ceferiadă

Cuvântarea d-lui I. Gr. Perieteanu la masa dela Athenee Palace

In darea de seamă referitoare la dejunul oferit delegaților străini de către Regia autonomă a căilor ferate române, apărută în numărul nostru de Duminică, nu s'a publicat toastul d-lui *I. Gr. Perieteanu*, președintele consiliului de administrație C. F. R., pe care îl reproducem astăzi:

La această agapă festivă, care a strâns în jurul unei înflorite mese atâția ilustri oaspeți străini, netăgăduite competențe tehnice și administrative, alături de cei mai eminenți dintre specialiștii români, ar fi din parte-mi ca jurist, o hazardată încercare, să relevez evoluția și activitatea drumului de fier în România, care culminează în expoziția retrospectivă a Ceferiadei, cu atâta râvnă și pricepere organizată.

Pot, însă, aduce, eminenților specialiști aici prezenți, elogiul pe care îl conține istorica diferență dintre locomotivă; săgeată ce 'nvăpăează șinele moderne și patriarhala și poetica diligență care pentru noi românii, rămâne în deosebi memorabilă: căci o caleașcă a adus, acum șaptezeci și patru de ani, în 1866, pe teritoriul Principatelor Române, augustul noroc concretizat în persoana primului Prinț Domnitor, sosit pentru a deveni, cincisprezece ani mai târziu, Regele Carol I, creatorul veneratei noastre Dinastii.

O atare sugestivă comparație, după îndreptățita părere a profesorului Josserand, caracterizează și desparte două epoci, mult mai bine decât ar putea-o face operile literare și artistice. Spre mândria celor ce s'au devotat problemei transporturilor, ea desfășură, înaintea ochilor noștri, minunățiile științei, cari, mai presus ca arta, modifică condițiile vieții; căci transportul e un schimb; e însăși viața, viața individilor și viața popoarelor, și poți fără temeritate pretinde să profetizezi asupra activității ca și a sociabilității unei țări, după intensitatea funcțiunei sale circulatorii.

Căi ferate! Ce cuvinte magice și de ce aureolă sunt înconjurate, când ne apare ca sinonime de civilizație, de progres și de fraternitate!

De civilizație și progres! Pe care le evidențiază imensa rețea feroviară ce împânzește continentele și pe care atât de plastic le evoacă acum Ceferiada, această simbolică încununare a unor remarcabile sforțări, stăruitor și rodnic continuate sub trei glorioase domnii.

De înfrățire! Pe care o omagiem, cu deosebită satisfacție și gratitudine, al masa de astăzi, ridicând paharul nostru în sănătatea dv., distinși reprezentanți ai națiunilor ce au onorat cu prezența lor aniversarea căilor ferate române.

Recepția dată în onoarea delegațiilor străine la Asoc. finanței și marei industrii

Sâmbătă seara a fost în saloanele „Casei Asociației finanței și marei industrii din România" recepția în cinstea delegaților străini la aniversarea de 70 de ani a căilor ferate române.

D-na și d. director general al C. F. R. inginer Ion Macovei au făcut onorurile casei.

Au luat parte d-nii: general Marinescu, ministrul sănătății cu d-na; Mihail Ghelmegeanu, ministrul comunicațiilor cu d-na; inginer Bujoi, ministrul economiei naționale cu d-na; Șerban, subsecretar de stat la domenii; Eugen Titeanu, subsecretar de stat al propagandei cu d-na; Del Vayo, ministrul Argentinei, dr. Fabricius, ministrul Germaniei; Prat y Soutzo, ministrul Spaniei; René de Weeck, ministrul Elveției, d. Biehring, ministrul Danemarcei; contele Poninski, însărcinatul de afaceri al Poloniei, cu d-nele; general Țenescu, șeful Marelui stat major cu d-na.

Din delegațiile străine d-nii: F. J. Wymer, dr. ing. Leibrand, dr. Sommer, Dobmaier, Pausin, dr. D. Hoitz, ing. Flanze, ing. Stock, Gasoth Leverve, Michel Mange, Renard, Tuja, Legrand, Betrand ing. Mati Schneler, Vladimir Jaquitch, René Margot Noblemaire, Pillepich, Luuyt, ing. Enrico Ponticelli, Avv Gustavo Falcone, ing. Jacometto Jacometti, Federico Farne, Ithier, Delory, Paschoud, ing. Gaudy, ing. Joseph Wagnr, Venceslav Wagner, Cevat Teuring, Saban Daga, Galip Yenel, ing., Dumitru Mathespoulos, cu d-nele apoi d-nii general Dombrowsky, primarul general al Capitalei cu d-na prof. Andrei Rădulescu, primpreședinte al Inaltei curți de casație; general Petre Georgescu, comandantul gărzilor F. R. N. cu d-na.

d-na și foarte multe personalități din marea finanță și industrie din Capitală.

Vizita la Sinaia

Sinaia, 11 Iunie

Cu un tren special, azi la ora 11,20 dimineața, au sosit în localitate delegațiile administrațiilor de căi ferate străine, cari au participat la serbările ceferiadei.

Distinșii oaspeți străini au sosit însoțiți de d-nii: inginer Panaitopol, subdirectorul general al c. f. r., ing. Apostolescu, directorul personalului c. f. r., ing. P. Vercescu, directorul întreținerii și ing. Miclescu, directorul comercialului.

Pe peronul gării Sinaia, oaspeții și însoțitorii au fost întâmpinați și salutați de către d-nii ing. Ștefan Bedros, șeful secției de întreținere c. f. r. Sinaia și Florian Bănulescu, din direcția mișcării c. f. r.

Dela gară, vizitatorii, în autocare, au plecat la castelul Peleș, pe care l-au vizitat, rămânând impresionați de bogățiile și comorile de artă văzute.

Au vizitat apoi orașul, iar la ora 1 d. a., în sala hotelului „Palas", direcția c. f. r. a oferit o masă.

Cu același tren, oaspeții au părăsit orașul la ora 16.15, înapoindu-se în Capitală.

S'a deschis

STRANDUL KISSELEFF

Intrarea generală 36 Lei inclusiv toate taxele

Restaurant „MIȘU" dela Federație

Dans JAZZ Distracții

1450

ANCHETELE NOASTRE IN ARDEAL

Previziuni pentru anul 2200

Densitatea populației pentru Transilvania va spori atunci la 103 locuitori pe kilometru pătrat

Cluj, Iunie

Știința demografică înaintează spre descoperiri tot mai interesante. Știam până ieri, că ea se ocupă cu fenomenele din realitatea existentă. Astăzi, ni se înfățișează sub un aspect nou, al previziunii.

Astfel, d. dr. Râmneanțu, un om de știință prestigios din Ardeal, face pronosticuri asupra viitoarei densități a populației. După calculul d-sale, densitatea maximă posibilă în jurul anului 2200 va putea fi pentru Transilvania de 103, pentru Crișana și Maramureș de 96 și pentru Banat de 88.

Prevederile, chiar dacă se vor realiza, fie în minus sau în plus, nu trebue să ne alarmeze, deoarece viitoarele generații nu se vor sufoca în îngustimea unui kilometru pătrat. Și atunci, adică în anul 2200, vom fi în urma țărilor occidentale. Socotind în lumina datelor d-lui dr. Râmneanțu, noi abia peste 260 de ani vom avea 103 locuitori la km. pătrat, pe când Germania are în prezent 135, Anglia 185 și Belgia 258.

Dar, mai ales, contemporanii nu se pot plânge că le lipsesc spațiile de respirație cum le numesc americanii. In cuprinsul inspectoratului sanitar al ținutului Mureș, densitatea după județe are următoarele cifre: Alba 65,6, Brașovul 68,2, Ciucul 31,0 Făgărașul 36,6, Odorheiul 47,0, Sibiul 57,8, Târnava-Mare 55,7, Târnava Mică 93,1, Trei-Scaune 43,1.

In anul 1933 era ceva mai mică. De atunci și până în 1937 a sporit în medie cu 1,8, după rezultatele atât de minuțios adunate de biroul statistic al inspectoratului.

Noi știm însă cum s'a calculat procentajul sporului pentru viitor. Curbele de natalitate în Ardeal oscilează. Cel puțin așa ni se înfățișează în ultimii cinci ani. In 1933, natalitatea era de 27,1 la mia de locuitori, scăzând la 26,3 în 1934 și 25,8 în 1935, pentru a se ridica la 27,2 în 1936 și micșorându-se apoi din nou la 26,9 în 1937. Cifre ceva mai constante ne dă mortalitatea generală, care timp de trei ani se menține la 17, iar doi ani la 18. Excedentul natural deci, supus raportului dintre natalitate și mortalitate are și el o curbă variată. Aceiaș statistică din care am reprodus cifrele de mai sus ne arată că excedentul natural a fost de 9,2 în 1933, de 8,1 în 1934, de 7,2 în 1935, de 9,6 în 1936 și de 9,1 în 1937.

De o adevărată consecvență în cifre se poate vorbi la rubrica divorțurilor. Timp de patru ani se înregistrează în șir patru divorțuri la 100 căsătorii, cu o majorare în procente la 5,2 numai în 1937. Am putea crede deci, că există o conștiință a fenomenelor în demografie. Asemănarea datelor este atât de surprinzătoare, încât neavând la îndemână statistici de probitate științifică am fi fost înclinați să vedem o înșiruire aritmetică naivă. Divorțurile par contingentate la o limită anuală aproape fixă spre deosebire de excedentul natural care părăsește linia constantă.

Am fost curioși să aflăm scara cifrelor dela orașe. Nu se observă nici la acest capitol o fluctuație prea mare. Când se vorbește despre desvoltarea orașelor ardelene, în primul rând trebuie luat în considerare progresul economic. Așa, de pildă, despre Brașov și Sibiu multă lume are credința că ele și-au dublat populația în ultimii ani. Ori, nu este chiar așa. Majorarea închipuită s'o reducem foarte mult, aproape până la decepție. In 1933, Brașovul avea 59.811 locuitori, iar în 1937 — după cel mai recent recensământ totalizat — o populație de 61.026. Cam în același ritm demografic a progresat Sibiul. In 1933 avea 48.841 suflete, sporind în 1937 la 49.654. Alte orașe sunt staționare. De pildă Făgărașul, care într'o pericadă de cinci ani n'a înregistrat decât un spor de 25 locuitori. In aceiași situație se menține Abrudul și Aiudul. Altele și-au micșorat chiar numărul locuitorilor. In categoria aceasta se află Târgul-Secuiesc, a cărui populație a scăzut dela 5081, la 4941.

In schimb, în mediul rural, majorarea este mai simțită, chiar și în județele de emigrație țărănească. Deasemenea natalitatea are date mai optimiste. Ceeace se pierde la orașe, se câștigă la sate. Astfel, natalitatea în județul Alba este de 28,8 cu un excedent natural de 10,5 în Târnava Mică de 31,3 cu un excedent de 13,9, în Trei-Scaune de 25,9 cu un excedent de 10,9.

Cunoscând datele de mai sus ar fi interesant să știm în ce parte a Transilvaniei se va desvolta mai mult, în viitor, densitatea populației. Este foarte posibil ca previziunile d-lui dr. Râmneanțu să cuprindă regiunile cu excedentul cel mai mare de natalitate. Așa cel puțin se desprinde din logica statisticelor întocmite până azi. Din constatările inspectoratului sanitar al ținutului Mureș, densitatea este în strictă corelație cu natalitatea. Cea mai însemnată creștere a densității s'a observat în ultimii cinci ani în județul Târnava Mică având un spor de 4,1 pe km. pătrat, iar cea mai mică în județul Făgăraș cu o creștere de abia 0,7. Și fiecare dintre ele își justifică bilanțul. Județul Târnava-Mare are cea mai urcată natalitate din ținutul Mureș, pe când Făgărașul cea mai mică.

N'am putea trage concluzii în ce măsură trebue să ne bucure, ori să ne întristeze problema densității. Din punct de vedere strict demografic, firește, ar trebui să preferăm creșterea în regiuni românești. Insă, economicește, preferințele s'ar putea preface într'o pulverizare a proprietății rurale, fenomen care în unele comune poate fi surprins încă astăzi, constrângând pe țărani să împartă producția la mai mulți membri ai familiei.

V. M.

Germania frumoasă

Dela piscurile Alpilor germani până la coastele udate de valurile Mărilor Baltice și Nordice în spumegânde isvoare minerale, în văi pline de soare, în ape răcoroase și în păduri mirositoare găsiți liniștea și recreația dorită.

60% REDUCERE PE TOATE CĂILE FERATE GERMANE

acordă Căile Ferate Germane vizitatorilor străini și germani cu domiciliul în străinătate, când biletele de călătorie sunt cumpărate în afara teritoriului german.

Informațiuni și prospecte gratuite în toate birourile de voiaj și la OFICIUL TURISTIC GERMAN, BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI, 114

„DRAJNA"
Societate Anonimă
Vinde lemne de fag bucătărie cu lei 770 o/oo kgr.
Depozitul Soseaua Gării Obor No. 16 Telefon 2.45.66
927

BOLI VENERICE
Tratament dela 9—12 și 2—7
Dr. TULIU BLANC
BULEVARDUL CAROL No. 58 spre Statuia Rosetti

Citiți „VESELIA"

UZINELE COMUNALE BUCUREȘTI
PUBLICAȚIE
Se aduce la cunoștința generală că, în ziua de 28 Iunie 1939, ora 10 dimineața, se va ține licitație publică, la sediul din Str. Constantin Mile Nr. 8—10, pentru aprovizionarea cu:
500.000 Kgr. dughie tăiată verde, uscată și transportată la punctele indicate de noi.
500.000 Kgr. lucernă și iarbă de Sudan.
Garanția provizorie de 5% din valoarea ofertei, se va depune pentru efecte în recipisa Casei de Depuneri iar pentru numerar în chitanța Casieriei U. C. B.
Caetul de sarcini și orice lămuriri se dau la Economat în fiecare zi de lucru, între orele 11—12.
10791

SANATORIUL de NAȘTERI „MODERN"
Str. D. Onciul 10. Tel. 2.99.23. Instalații și personal de specialitate. Rezerve dela Lei 200 pe zi. Ingrijire ireproșabilă. 255

Dr. H. MARTIN
Bolnele sufletești Psihonevroze
NEVROZA SEXUALA
PSICHO-FIZIOTERAPIE
Consult. 8-11. 2-8. Telef. 40539
B-DUL ELISABETA 3 A

AVOCAT
Dr. VALERIU ROMAN
fost ministru
anunță că și-a mutat biroul din București în BRAȘOV, Str. Regele Carol Nr. 37 Etaj I. — Telefon 14.46.
8453

COMEMORAREA LUI EMINESCU LA LICEUL CARMEN SYLVA

Sâmbătă, 10 crt., liceul de fete „Carmen Sylva", de sub direcția d-rei prof. *Constanța Georgescu* a comemorat, cu un deosebit fast, semicentenarul morții poetului Mihail Eminescu.

Conducerea festivalului a avut-o d-na prof. *Zoe Verbiceanu*, căreia i se cuvine laude bine meritate, pentru succesul realizat.

S'a executat un frumos și bogat program artistic: Opera de adolescență a poetului (1866—1879), opera de maturitate (1880—1883), câteva postume. iar la sfârșit un splendid tablou cu recitări cu acompaniament de harfă ce simboliza apoteoza poetului.

Vii aplauze au stârnit tablourile cu tinerele vlăstare îmbrăcate în diferite costume ce reprezentau: doina (Viorica Bădulescu), legenda (Paula Nicolescu), Satira (Rodica Popescu), poetul (O. Marcoșan), Ion Creangă (G. Contescu), luceafărul mărilor (S. Petrovan), pietatea (Cleopatra Ștefănescu) etc.

Elevele: Virginia Leu, Florica Nicolopol și Elena Dușescu, au executat cu mult simț artistic frumoase bucăți populare, acompaniate la pian de d. ing. T. Demetrescu și Viorica Bădulescu (cl. VIII-a B.).

Expoziția liceului industrial de fete din Caracal

Caracal, 10 Iunie

Liceul industrial de fete din localitate, o școală model, despre a cărei rodnică activitate, ziarul nostru s'a ocupat la timp, a organizat, în două mari săli de clasă, o bogată și interesantă expoziție, cu lucruri de comandă, executate exclusiv de eleve, în atelierele școlii.

Menționăm că școala, cu toată activitatea depusă de eleve și profesoare, n'a putut face față tuturor comenzilor. Ar fi necesar să se înființeze un atelier practic pentru absolventele liceului industrial, care să funcționeze la școală.

Expoziția a ținut mai multe zile, fiind vizitată de un numeros public, în special femenin, care a felicitat corpul profesoral și pe eleve, pentru frumosul succes obținut.

—xx○●○xx—

Cancelarul Hitler la aniversarea lui Richard Strauss

Viena, 11 (Rador). — După reprezentația de gală dela Operă, concelarul Hitler, împreună cu compozitorul Richard Strauss, s'a dus la castelul Cobenzel, din apropierea Vienei, unde s'a dat un banchet cu ocazia celei de a 75-a aniversări a lui Richard Strauss.

Cancelarul Hitler urma să părăsească Viena chiar în cursul nopții sau azi, Duminică dimineață.

Manifestație străjerească la Curtici

Sfințirea și ridicarea pavilionului stolului școalei de băeți

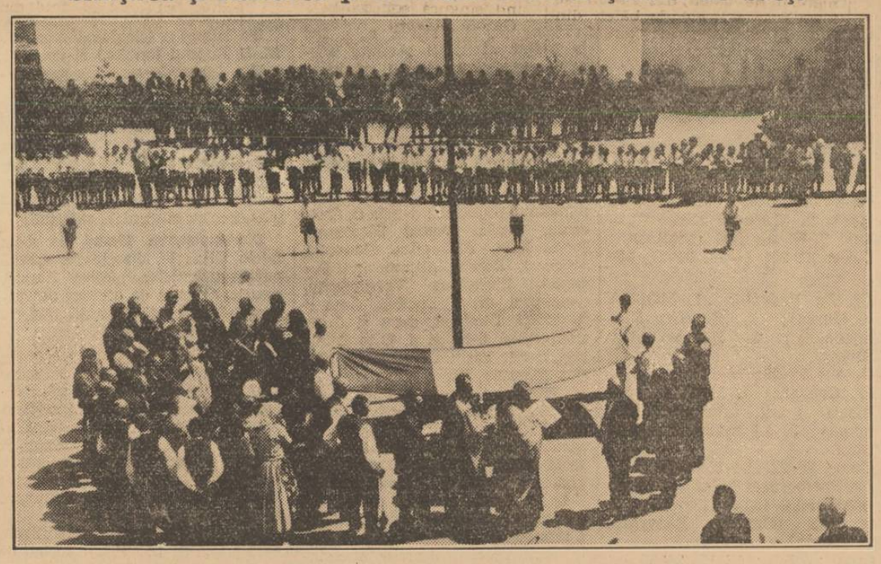

Curtici, 8 Iunie

In cadrul unei manifestări străjerești și cu obișnuitul ceremonial s'a sfințit și ridicat pavilionul național al școalei de băeți din localitate. Cei aproape 500 elevi străjeri au, de acum înainte, aproape de ei, candela cea vie a îndemnului la fapte frumoase. D. Ascanui Crișan, comandantul legiunii străjerilor jud. Arad, a arătat ce urmărește Straja Țării. D. Velea Popescu, dir. școalei, comandantul stolului, asigură pe d. Ascaniu Crișan că va căuta să fie la înălțimea chemării, mai ales că întreg corpul didactic al școlii stă cu deplină râvnă la datorie.

Sfințirea pavilionului s'a făcut de către pr. Traian Mogoș, ajutat de al doilea preot Z. Brădeanu.

Răspunsurile au fost date de corul mixt „Doina Frontierii" de sub conducerea pr. Iuliu Lorințiu.

A participat și stolul șc. de fete, de sub conducerea d-nei Aurora Cioara, cu întreg corpul didactic. Din partea revizoratului școlar a vorbit d. Iosif Târziu, subrevizor școlar de control, despre însemnătatea străjeriei în viața școlară.

A urmat defilarea tuturor unităților și subcentrului premilitar în fața comandanților și autorităților. Costumele naționale ale micilor străjere, uniformele străjerilor au stârnit admirație.

Săptămâna Eminescu la radio

Societatea română de radiodifuziune consacră programul unei săptămâni comemorării marelui nostru poet Mihai Eminescu.

In cursul acestei săptămâni, o serie de conferențiari vor înfățișa ascultătorilor viața și opera lui Eminescu, iar emisiunile muzicale vor fi formate din bucăți inspirate de opera marelui poet.

Ciclul emisiunilor radiofonice închinate lui Eminescu începe azi Luni 12 Iunie, la ora 19,45.

Luni, la ora 21.10, d. George Stefanovici, tenor dela Opera Română, va interpreta *„Cântece pe versuri de Eminescu"*. D-na Cella Delavrancea va da un concert de pian cu selecțiuni din Beethoven. Apoi, la orele 22.15, programul emisiunilor radiofonice prevede bucăți muzicale cari se cântau la Balul-Mabil, pomenit de Eminescu în scrisoarea III-a.

In programul de Marți, la orele 19.55, se inserează o substanțială conferință a d-lui Nichifor Crainic intitulată: *„Eminescu, făuritor de limbă și expresia poetică"*.

Orchestra Radio va da apoi Marți 13 Iunie, la orele 20.55, un concert simfonic cu public în studio, executând muzică de Beethoven, sub conducerea d-lui Jean Bobescu-Cluj.

După acest concert, la orele 22.20, d-na Alexandra Grozea și d. Petre Munteanu vor interpreta *„Romanțe pe versuri de Eminescu"*.

In programul de Miercuri 14 Iunie, d. Tudor Vianu va vorbi. la ora 20, despre *„Lirica lui Eminescu"*.

Apoi, la orele 21, d. profesor N. I. Herescu va ține o conferință despre *„Eminescu și Clasicismul"*.

La orele 21.15, se va difuza *„Luceafărul"*, operă într'un act de N. Bretan după versuri de Eminescu.

In programul de Joi 15 Iunie, la orele 19,02, se va disfuza conferința *„Eminescu în limba franceză"*.

D. Ion Petrovici, profesor universitar și membru al Academiei Române va vorbi, la orele 20 despre *„Poezia filosofică a lui Eminescu"*.

D. Alexandru Hodoș, va vorbi la orele 20.45, *„In țară, pe urmele lui Eminescu"*.

Vineri, în 16 Iunie la orele 19.45, d. Conrad Richter va prezenta pe *„Eminescu în limba germană"*.

Sâmbătă, la orele 19.17, se va difuza un scenariu radiofonic după *„Luceafărul"*. Despre *„Directivele lui Eminescu"* va vorbi, tot Sâmbătă, la orele 20, d. profesor A. C. Cuza.

Recentele și importantele modificări ale

LEGII IMPOZITULUI PE LUX ȘI CIFRA DE AFACERI

se găsesc în nr. 16 al celei mai răspândite colecții juridice „BIBLIOTECA JURIDICA" de sub direcțiunea d-lui I. LUGOSIANU, fost ministru

Actualitatea științifică

Bumbac din cânepă.— Benzina Houdry, un carborant de mare putere.— Mai puține accidente in America.— O inițiativă interesantă la Londra

Economia continentului nostru trăește azi într'o veșnică goană după surogate, după materiale eftine care să poată înlocui cu folos alte materiale mai scumpe. Chimia și-a pus la contribuție toate isvoarele și a dat pe rând benzină din cărbune, cauciuc din var, lână din lapte. Dar căutarea surogatelor continuă. Astăzi avem satisfacția să anunțăm că într'un laborator din București, doi chimiști, d-na Goruneanu și d. Popa au reușit să obțină bumbac din cânepă. Nu e vorba de o transformare totală, ci de o înobilare a cânepei de „cotonizarea" ei, cum spun specialiștii.

Zilele trecute, în ședința Societății de chimie din România, d-na Goruneanu și d. Popa au prezentat bumbacul pe care l'au obținut din cânepa românească. Operația de transformare este destul de simplă și puțin costisitoare, iar randamentul se apropie de 50%. Chimiștii noștri continuă lucrările și speră să atingă randamente și mai mari, prin metode și mai eftine.

In practică, bumbacul acesta obținut din cânepă se poate amesteca cu bumbac adevărat și poate da țesături foarte rezistente cu un preț mai mic decât dacă s'ar folosi numai bumbac adevărat. Dacă ținem seama și de faptul că bumbacul se cultivă din ce în ce mai mult la noi și că mergem chiar spre o specie de bumbac perfect aclimatizată în țara noastră, putem fi optimiști în ce privește viitorul. Cu bumbac din cânepă și cu bumbac cultivat pe Bărăgan am economisi din banii care se duc pe bumbacul exotic.

*

O altă descoperire ne interesează de aproape: o descoperire revoluționară în industria petrolului, un nou combustibil de mare putere. Este vorba de o benzină care poate fi fabricată din păcură, din asfalt și din orice fel de țiței, dar care e cea mai perfectă și cea mai activă benzină fabricată vreodată — și în acelaș timp mai eftină decât benzina de astăzi. Chimiștii caută această „super-benzină" de 15 ani și au cheltuit între timp cu încercările mai bine de un miliard de lei. Noua benzină este creația unui inginer francez, *Eugène Houdry*, și secretul ei, un catalizator special folosit în timpul rafinării, este apărat de 96 brevete.

Țițeiul, petrolul brut, este un amestec de hidrocarburi gazoase, lichide și solide. Cu procedeele folosite până acum, benzina era scoasă din acest amestec de hidrocarburi, prin distilare. Resturile distilării erau supuse din nou la căldură și presiune mare și din ele se mai scotea o cantitate oarecare de benzină.

In teorie, un vagon de țiței ar putea fi transformat în întregime în benzină — dar lucrul acesta nu se petrece în practică. In mijlociu doar 50% — rare ori 65% — din țiței se transformă în benzină. Noua metodă Houdry merge mai departe și transformă în benzină 80% din țițeiul folosit.

Secretul metodei Houdry este un catalizator, un silicat de aluminium, un fel de argilă buretoasă. Vaporii fierbinți de țiței sunt siliți să treacă prin masa poroasă a acestei argile la temperatura de 900 grade. Descompunerea moleculelor se face mai ușor decât în procesul clasic și se capătă astfel benzină mai multă, și în același timp mai bună pentru că benzina Houdry e cea mai potrivită pentru motoarele automobilelor și aeroplanelor moderne.

Probabil că va mai trece un an și ceva înainte ca această nouă benzină să fie pusă în comerț. Cele 7.000.000 litri fabricate până acum au fost consumate în încercări pe automobile și avioane. Dar în 17 localități din diferite puncte ale globului se construesc în clipa aceasta rafinării care vor produce noua benzină Houdry.

Revoluția industrială pe care o aduce benzina Houdry are și alte două aspecte interesante. In primul rând noua benzină permite inginerilor să construiască motoare de mare compresiune, care să tragă toate foloasele din noul carburant. Tetraetilul folosit la benzinele de pună acum ca să le îmbunătățească va fi folosit și cu benzina Houdry spre a-i ridica valoarea detonantă cât mai sus. S'a calculat că un motor de automobil pentru noua benzină va putea să aibă jumătate din dimensiunile motoarelor de azi, va putea să dea aceiași accelerație fulgerătoare, aceeași viteză, dar va fi cu 40% mai economic, va consuma cu 40% mai puțină benzină decât motoarele de azi

In al doilea rând, fiecare progres în rafinarea petrolului întârzie ziua când rezervele de petrol ale globului vor fi sleite. Metoda Houdry, dând mai multă benzină dintr'o cantitate mai mică de țiței, ne ajută să economisim rezervele de petrol. E un lucru de cea mai mare însemnătate.

*

Acum 10 ani, un francez care vizita America a fost uimit că șoselele și calea ferată se întretăiu în foarte multe locuri, fără nici o precauțiune, fără bariere care să oprească automobilele, fără semnale care să atragă atenția asupra primejdiei trenurilor. Un american i-a explicat motivul acestei neglijențe: companiile de cale ferată au calculat că le costă mai puțin despăgubirile plătite automobiliștilor surprinși de tren decât le-ar costa întreținerea semnalelor și barierelor pe linii lungi de mii de kilometri. Pentru conducătorii companiilor de cale ferată, viețile omenești nu aveau nici o valoare.

In 10 ani, lucrurile s'au schimbat. Trenurile americane circulă din ce în ce mai repede, automobilele aleargă și ele tot mai repede. Dacă ar fi rămas la mentalitatea celor care cântăreau cheltuelile de despăgubiri și cele de întreținere, America ar fi fost azi un infern. Din fericire, grelele trecutului au dat învățături folositoare. „Institutul american al drumurilor" are mândria să anunțe în ultimul său buletin că mulțumită noilor șosele, noulor reguli de circulație și noulor metode de semnalizare, numărul accidentelor de automobil a scăzut în ultimii 2 ani cu 20% — o economie de 8000 vieți anual.

Inginerii americani sunt mândri în primul rând de șoselele largi pe care le-au construit și de felul cum sunt luminate ele noaptea. Un automobil care merge repede are nevoe de mai mult spațiu decât un automobil care merge încet. De aceia, cu cât automobilele vor merge mai repede, cu atât șoselele vor trebui să fie mai lrgi, bine luminate și neaînecoase. Acesta e tipul șoselelor construite azi, nu numai în America dar și în Europa. Și pentru că 67% din accidentele mortale de automobil în orașe și 35% din accidentele pe șosele se produc din vina pietonilor, la încrucișări, șoselele moderne nu trebue să se încrucișeze decât prin diferențe de nivel, prin tuneluri. „Institutul american al drumurilor" speră că atunci când toate șoselele de peste ocean vor fi transformate după acest principiu, procentul morților prin accidente va scădea cu încă 40%.

*

La Londra, laboratorul de biologie al Universității și-a luat sarcina să studieze atmosfera autobuzelor și metropolitanelor — atmosferă pe care londonezii o găsesc foarte prost mirositoare. Toate remediile încercate până acum au dat greș. De astă dată se pun mari speranțe pe un aparat de curând inventat cu care se iau de câteva ori pe zi, probe de aer din vehicule, adevărate probe de miros. Aerul acesta este lichefiat și trimis laboratorului, spre analiză. Mirosurile lui sunt studiate prin metode fizice și chimice și se crede că până la urmă se va găsi leacul mult așteptat. Londonezii se vor putea bucura atunci de o atmosferă care să le supere mai puțin nasul.

E foarte răspândită părerea că omul modern își perde încetul cu încetul simțul mirosului. E o simplă părere, fără nici o temelie. Cercetările cele mai noui arată dimpotrivă că la omul modern In timp ce ne-am desvoltat cât se poate de mult văzul și auzul simțul mirosului nu e un simț care decade, ci un simț primitiv. am lăsat mirosul în părăsire. Și totuși, ca instrument de analiză, nasul omenesc e mult mai fin decât cele mai delicate instrumente de laborator — e mai fin decât spectroscopul de pildă. Nici unul dintre simțurile noastre nu este atât de ascuțit ca mirosul, atât de strâns legat de centrii nervoși. Și poate că nici unul din simțurile noastre n'a jucat un rol mai mare în desvoltarea civilizației.

In adevăr, repulsia noastră îrăscută față de mirosurile urite a deschis drumul spre multe descoperiri științifice descoperiri care la rândul lor au făcut să dispară factorii nehigienici răspunzători de existența mirosurilor urite și deci ne-au apărat de bolile infecțioase. Dacă vreți, în bună măsură civilizația și higiena sunt rezultatele luptei împotriva mirosurilor urite.

In lumea înconjurătoare, prea puține lucruri sunt cu totul fără miros. Apa, alimentele, lucrurile din jurul nostru au toate un miros caracteristic, mulțumită căruia ne orientăm adesea. Bolnavii au mirosuri caracteristice. Frica dă și ea corpului nostru un miros pe care nu-l simțim, dar p care câinii îl simt foarte bine. Se explică astfel de ce unii oameni sunt mereu mușcați de câini, — sunt cei care se tem de câini și fără să vrea dau de veste câinilor despre slăbiciunea lor.

Orașele au mirosul lor nu numai pentru poeți dar și pentru oamenii de știință: Amsterdam și Veneția au mirosul apei stătute; Florența miroase a praf uscat; New-Yorkul miroase a granit, iar Hollywood a celuloid.

După părerea psihologilor nimic nu e în stare să răscolească mai bine sacul de amintiri al fiecăruia dintre noi, decât un miros oarecare. Mirosul unei flori, al unei cărți, mirosul fumului de locomotivă ne readuce într'o clipă cu zeci de ani în urmă, la o întâmplare pe care o uitasem cu desăvârșire și pe care nu ne-am fi amintit-o niciodată dacă n'ar fi fost mirosul cu care s'a asociat în memoria noastră.

Ascuțimea mirosului este uneori uimitoare. Obinșuit, oricare dintre noi putem simți mirosul de camfor când camforul e diluat într'o cantitate de apă de 400 mii ori mai mare decât greutatea lui; cei cu mirosul mai fin simt o milionime de miligram din vaporii unor parfumuri. Există însă o substanță pentru care nasul omenesc e fără putere: oxidul de carbon. Gazul acesta ucigător n'are miros, n'are culoare, n'are gust și nu irită mucoasele. Numai nasurile mecanice folosite în laboratoare descoperă oxidul de carbon, chiar și atunci când el e în proporție de o parte la 10.000 părți aer.

Din Horezu (Vâlcea)

DELA SFATUL NEGUSTORESC. — In urma convocării făcute de d. Ilie M. Deaconu, membrii sfatului negustoresc din localitate s'au întrunit în sala băncii populare „Progresul".

D. Emil Marica, farmacist, președinte, dându-și demisia, adunarea a dizolvat întregul comitet și a ales un nou comitet compus din d-nii Ilie M. Deaconu, președinte; Vasile Gh. Niculescu, vicepreședinte; Pavel Stănușescu, secetar; casier Adam Mugescu și Gh. I. Marcea, Ionel Florescu, Ilie Popescu, C. Silian, C. Sacerdoțeanu și Ion Băeșu, membri.